Cofnodion y cyfarfod o'r Grŵp Ecosystemau Trefol
a gynhaliwyd ar 10 Mehefin 2014
yn Swyddfa CNC Bangor (Maes y Ffynnon)

Yn bresennol
Amanda Davies (AD), Pete Frost (PF)(cadeirydd), Liz Howe (EH), Jan Sherry (JS), Dave Thorpe (DT)

Eitem	Teitl	Nodiadau
1	Cyflwyniadau a Chroeso	
2	Ymddiheuriadau a chyflwyniadau ar gyfer Unrhyw Fater Arall	Derbyniwyd ymddiheuriadau gan: Nigel Ajax-Lewis, Clare Dinham, Rebecca Sharp, Steve Chambers, a Dafydd Fryer. Nid oedd unrhyw fater arall.
3	Cofnodion y cyfarfod diwethaf	Derbyniwyd cofnodion y cyfarfod diwethaf fel cofnod manwl gywir.
4	Cyfathrebu	Dywedodd PF nad oedd cyllideb wedi cael ei neilltuo iddo ar gyfer y flwyddyn ariannol gyfredol i ddatblygu gwaith y Grŵp Ecosystemau Trefol. Dywedodd DT bod sibrydion am danwariant. **Cam Gweithredu 1. PF** i ymchwilio a gofyn am gyllideb ar gyfer gwaith cyfathrebu'r grŵp hwn. **(Cwblhawyd, 11/06/14)** **Cytunwyd** y dylai'r daflen, y cyfarwyddyd a'r cyflwyniad ar OMHoPDL fod yn gyhoeddiadau Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru yn hytrach nag yn eiddo i unrhyw un sefydliad. **Cytunwyd** i ofyn am gyfieithiad gan uned gyfieithu CNC. Gan fod Buglife wedi cynnal cymaint o'r gwaith ar reoli'r OMHoPDL **Cytunodd** y Grŵp y dylid gofyn iddynt lunio taflen a chyfarwyddyd rheoli OMHoPDL. Ni fyddai unrhyw sefydliad arall yn gallu cystadlu yn erbyn profiad Buglife ac felly byddai ymarfer tendro agored yn wastraff ar arian cyhoeddus. Byddai'r fanyleb ar gyfer y daflen yn cael ei hanelu at gynulleidfa gyffredinol (e.e. aelodau etholedig awdurdod lleol) heb unrhyw gyswllt blaenorol ag OMHoPDL a fawr ddim gwybodaeth am fioamrywiaeth. Byddai'n ofynnol i'r contractwr gysylltu â'r RSPB, yr Ymddiriedolaeth Gadwraeth ar gyfer Amffibiaid ac Ymlusgiaid, a Plantlife i sicrhau bod adar, ymlusgiaid a llystyfiant yn cael eu hadlewyrchu'n briodol yn y cyfarwyddyd rheoli. **Cytunwyd** y dylid cynhyrchu'r cyfarwyddyd rheoli ar bapur ac ar y rhyngrwyd, gyda dolenni at gynlluniau rheoli ac at gamau gweithredu BARS perthnasol, fel bod darllenwyr yn gallu gweld esiamplau real o beth mae eraill wedi'i wneud yn y maes gwaith hwn. **Cam Gweithredu 2: PF** i lunio manyleb ddrafft a rheoli proses gynhyrchu'r daflen a'r cyfarwyddyd rheoli. Gellid llunio'r "cyflwyniad safonol" heb ddim cost gan ddefnyddio lluniau ac esiamplau wedi'u darparu gan aelodau'r grŵp hwn. **Cam Gweithredu 3: PF** i ysgrifennu drafft a'i ddosbarthu ar gyfer sylwadau yn barod i gytuno ar y cyflwyniad yn y cyfarfod nesaf, **Pawb** i anfon lluniau a phwyntiau allweddol at PF **erbyn diwedd mis Mehefin.** Yn unol â Cham Gweithredu 7 y cofnodion diwethaf, roedd Buglife wedi cadarnhau bod ganddo wybodaeth, lluniau a thestun yr oedd yn fodlon caniatáu iddynt gael eu defnyddio yn ein gwaith cyfathrebu.

5	Mapio	Yn dilyn y cyfarfod diwethaf, dywedodd JS nad oedd wedi derbyn unrhyw wybodaeth newydd na data digidol gan ecolegwyr llywodraeth leol (Cam Gweithredu 4 blaenorol). Roedd Cofnod wedi dweud bod ganddynt gyfres ddata o safleoedd bywyd gwyllt yr awdurdod lleol, ond nid oedd gan y rhain wybodaeth am y mathau o gynefinoedd oedd yn cael eu cynrychioli ar y safleoedd. **Cam Gweithredu 4: JS** i holi am hyn a gweld a oedd data am gynefinoedd wedi'u hychwanegu. Dywedodd AD bod dau safle yng Ngogledd Ddwyrain Cymru wedi cael eu hasesu gan ddefnyddio methodoleg DEFRA OMHoPDL fel prawf, ac nad oedd unrhyw fapiau o OMHoPDL ar gael gan yr Ymddiriedolaethau Natur (Cam Gweithredu 3 blaenorol). Dywedodd DT bod Asiantaeth yr Amgylchedd wedi cael data GIS ar fwyngloddiau metel, safleoedd segur a thir llygredig. **Cam Gweithredu 5: DT** i geisio cael y data perthnasol. **Cytunwyd** i gyhoeddi map pendant ar gyfer Cymru gyfan o Safleoedd Blaenoriaeth ac OMHoPDL, yn seiliedig ar y data a gynhyrchwyd gan brosiect ymchwil DEFRA a gynhaliwyd gan exegesis. **Cam Gweithredu 6: JS** i gyfuno unrhyw wybodaeth newydd gan awdurdodau lleol gyda data DEFRA yn un haen GIS a thynnu sylw at safleoedd a oedd ar y rhestr wreiddiol o safleoedd allweddol a luniwyd ar ddechrau oes y grŵp hwn. **PF** i sicrhau rhestr ddiweddar o gysylltiadau'r awdurdodau lleol gan PBC ac ysgrifennu atynt yn rhoi gwybod iddynt am y map safleoedd blaenoriaeth a sut i gael copi ohono. **PF** i drefnu i'r data gael ei roi yng nghyfleuster lawrlwytho data CNC. Rhagwelwyd y byddai awdurdodau lleol yn dymuno diweddaru'r map hwn o bosib a **Chytunwyd** i gynnig cyflwyniad i'r cyfarfod ALGE ym mis Hydref. **Cam Gweithredu 7: AD** i drefnu lle ar yr agenda **PF** i baratoi cyflwyniad **JS** a **DT** i ateb cwestiynau technegol. Dywedodd PF bod Ymddiriedolaeth Natur Durham wedi creu system o'r enw EcoServ GIS a oedd yn ymddangos fel pe bai'n gwneud yr un gwaith â'r "blwch adnoddau gwasanaethau ecosystemau" sydd wedi'i nodi yn rhaglen waith y Grŵp. Mae Jenny Elliot o CNC yn trafod sut gellir trwyddedu hwn a'i addasu i'w ddefnyddio yng Nghymru ar y cyd ag Ymddiriedolaethau Natur Cymru, heb glymu i ddefnyddio "system berchnogol". PF a Jenny yn arwain y prosiect hwn ar y cyd ac yn adrodd yn ôl i reolwyr CNC drwy gyfrwng Russell Elliot (Cam Gweithredu 8 blaenorol).
6	Adroddiadau gan yr aelodau	Cyflwynodd Buglife ddiweddariad ysgrifenedig a hefyd Dafydd Fryer o CNC. Mae'r rhain wedi'u hatodi i'r cofnodion hyn fel gwybodaeth ddefnyddiol i aelodau PBC. Nodwyd bod CNC wedi cael arian o'r Gronfa Natur ar gyfer ardal beilot yn Rhondda Cynon Taf a allai fod o ddiddordeb i Buglife wrth gynllunio ei brosiect B-Lines yn ne Cymru. **Cam Gweithredu 8: JS** i ddarparu manylion am y peilot yn RhCT, **PF** i anfon ymlaen i Buglife. Yn y cyfarfod nesaf bydd diweddariadau ar brosiectau'r Gronfa Ecosystemau Cadarn yn Wrecsam a de Cymru **Cam Gweithredu 9: PF**

8	Anghenion ymchwil a bylchau tystiolaeth (eitem sefydlog)	Mae'n ymddangos nad oes rhestr benodol o rywogaethau sy'n gyfyngedig i gynefinoedd wedi'u creu gan ddyn, neu'n ddibynnol arnynt, gan gynnwys rhandiroedd, yng Nghymru. Nododd y grŵp hefyd bod y ddarpariaeth o randiroedd wedi newid yng Nghymru a bod ymchwil diweddar yn awgrymu y gallai hyn effeithio ar beillwyr. Awgrymwyd prosiect i edrych ar yr effaith y mae'r newidiadau hyn wedi'i chael o bosib, ac i allosod effaith y tueddiadau presennol yn y ddarpariaeth o randiroedd os byddant yn parhau i'r dyfodol. **Cytunwyd** i ychwanegu'r prosiectau hyn at y gofrestr Bylchau Tystiolaeth. **Cam Gweithredu 10: PF** i ddrafftio'r cofnodion a dosbarthu i **Bawb** ar gyfer sylwadau cyn eu hanfon i PBC.
9	Polisïau	Nodwyd bod y Comisiwn Ewropeaidd wedi cyhoeddi cynnig ar gyfer Rheoliad ar atal a rheoli mewn perthynas â chyflwyno a lledaenu rhywogaethau estron ymledol. Gweler: http://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm **Cam Gweithredu 11: DT** i barhau i adolygu hyn a drafftio unrhyw ymateb sy'n ofynnol gan y grŵp hwn. Mae Llywodraeth Cymru'n canolbwyntio ar gynllunio adnoddau naturiol. Gweler: http://wales.gov.uk/topics/environmentcountryside/consmanagement/natural-resources-management/?lang=en **Cam Gweithredu 12: PF** i ganfod a chysylltu â swyddog arweiniol CNC ar gynllunio adnoddau naturiol ac adrodd yn ôl i'r grŵp hwn. **Cam Gweithredu 13: Pawb** i ddod ag unrhyw ymgynghoriadau, deddfwriaethau neu bolisïau perthnasol i sylw'r grŵp hwn wrth iddynt ddod yn ymwybodol ohonynt.
10	Gwirio camau gweithredu'r cyfarfod diwethaf	Mae pob cam gweithredu o'r cyfarfod blaenorol wedi cael eu rhoi ar waith neu eu cynnwys yn y camau gweithredu o'r cyfarfod hwn.
11	Adolygu aelodaeth	Cynrychiolaeth academaidd: Lorraine Frater o Brifysgol Caerdydd yw cynrychiolydd academaidd y grŵp ac mae wedi bod o help mawr ac yn weithgar er nad yw wedi gallu mynychu llawer o'r cyfarfodydd. Awgrymir bod y grŵp yn recriwtio cynrychiolydd academaidd ychwanegol gydag arbenigedd yn ein maes gwaith, i ategu cyfraniad Lorraine. **Cam Gweithredu 14: Pawb** i hysbysu'r cadeirydd o'r awgrymiadau ar gyfer cynrychiolydd academaidd ychwanegol addas ar ôl derbyn y cofnodion hyn.
13	Cadarnhau camau gweithredu o'r cyfarfod hwn	Cadarnhawyd y camau gweithredu o'r cyfarfod hwn.
14	Lleoliad a dyddiad y cyfarfod nesaf	Awgrymwyd y dylai'r cyfarfod nesaf gynnwys ymweliad safle ac y dylai fod yn ne Cymru. Byddwn yn holi'r aelodau am y cyfarfod nesaf gan ddefnyddio Meet-o-Matic neu wasanaeth rhyngrwyd tebyg. **Cam Gweithredu 15: Pawb** i awgrymu lleoliadau addas ar gyfer ymweliad safle a **PF** i osod dyddiad. Ni fydd PF yn gallu bod yn bresennol yng nghyfarfod cadeiryddion PBC a chytunodd JS i gynrychioli'r grŵp yn ei le. **Cam Gweithredu 16: JS** i fynychu ac adrodd yn ôl.